
PUOLUSTUKSEN SUURVALTA – SUOMEN ROOLI UUDESSA MAAILMASSA

Maailma elää parhaillaan murroksen aikaa. Feodaalisen järjestelmän hajottua olemme siirtyneet suurvaltojen aikakauteen, jossa maailmanjärjestys on järjestetty uudelleen sykli toisensa jälkeen aina Seitsemänvuotisesta sodasta alkaen. Jokainen suurvallan horjuminen on aiheuttanut murroksen, eikä nykyhetki muodosta tähän poikkeusta. Se on kuitenkin luonteeltaan ainutlaatuinen: teknologian mahdollistama epäjatkuvuus yhdistettynä ydinasepelotteeseen on luonut tilanteen, jossa pienten valtioiden mahdollisuudet vaikuttaa ovat historiallisen suuret.

Teknologinen murros ja diplomatian uusi aikakausi

Aiemmissä murroksissa sotilaallinen voima on ratkaissut uuden järjestyksen. Kun johtavan suurvallan asema horjui, seurasi epävarmuuden tila, joka ratkesi sodalla. Niin on tapahtunut Napoleonin sodista maailmansotiin. Poikkeuksen muodosti kylmä sota: Neuvostoliiton romahtaminen synnytti uuden suurvaltamonopolin ilman suoraa sota. Sen mahdollisti ydinaseiden luoma kauhun tasapaino.

Ilman ydinaseita emme olisi oppineet nykyisen diplomatian taitoja. Kiistat ratkaistiin harvinaisen väkivallattomasti suurvaltakilpailun mittakaavassa — mutta ei kokonaan ilman väkivaltaa. Nyt olemme tilanteessa, jossa perinteinen sotilaallinen voima on palannut osaksi valtakamppailua, mutta sen käyttöä säätelee edelleen ydinaseiden pelote. Tämä tekee nykyhetkestä poikkeuksellisen: järjestelmän muutos ei ole suoraviivainen sota tai selkeä siirtymä, vaan pitkittynyt murros, jossa valtiot etsivät uutta paikkaansa.

Suomen mahdollisuus nousta vaikuttajaksi

Tässä uudenaikaisessa murroksessa pienet valtiot eivät ole enää pelkkiä pelinappuloita. Ne voivat olla vakauttajia, rakentajia ja jopa suunnannäyttäjiä. Suomi on tässä kehityksessä poikkeuksellisessa asemassa: meillä on kaikki avaimet kädessämme. Olemme yhdessä harvoista maista, jotka ovat säilyttäneet vahvan kokonaisturvallisuusmallin, yleisen asevelvollisuuden ja laajan reservin.

Puolustuksen suurvalta

Teknologinen kehitys on rikkonut entisaikojen ennustettavuuden. Se on luonut harhan, että väkivallattomuus olisi uusi normaali. Moni Länsi-Euroopan valtio ehti tuudittautua ajatukseen, että kylmän sodan kaltaiset tilanteet eivät palaa. Suomi ei tehnyt tätä virhettä. Me säilytimme kokonaisturvallisuuden periaatteen ja osoitimme sitä kautta realismia, jota maailma nyt tarvitsee.

Tänä päivänä Suomi on puolustuksen kärkiosaaja — ei vain Euroopassa, vaan koko maailmassa. Meillä on kansallinen resilienssi, kansalaisten sitoutuminen ja todistettu kyky varautua. Tätä osaamista ei tulisi pitää ainoastaan itsesuojelun välineenä, vaan vaikuttamisen resurssina. Me emme ole perinteinen suurvalta, mutta meillä on puolustuksellinen suurvalta-asema.

Strateginen ulkopoliittinen linja – itsenäinen ja aloitteellinen Suomi

Olemme jo nyt olleet aktiivinen toimija Ukrainan tukemisessa ja Euroopan yhtenäisyyden rakentamisessa. Nämä ovat esimerkkejä vastuullisesta ja suunnannäyttävästä roolista. Jos jatkamme viisaasti, voimme siirtyä vaikuttamisen reunalta sen keskiöön. Emme tarvitse ydinaseita tai suurta talousmahtia, vaan uskottavuutta, selkeyttä ja jatkuvaa valmiutta.

Näin voimme suojata paitsi turvallisuuttamme, myös rakentaa uutta taloudellista asemaamme. Puolustuksen kärkiosaaminen ei ole vain turvallisuusratkaisu – se voi olla myös vientituote, teknologinen referenssi ja strateginen kumppanuusvaltti. Jos osaamme hyödyntää erityisosaamistamme oikein, Suomella on mahdollisuus nousta paitsi vakauden symboliksi myös uudeksi talousmahdiksi puolustussektorin kautta. Maailman murros tuo mukanaan kauppasotia, logistiikkariskejä ja epävarmuutta. Luotettavana ja omavaraisena toimijana Suomi voi olla paitsi turvassa – myös keskiössä, kun uutta järjestystä rakennetaan.

Ja vielä tärkeämpää: me voimme tehdä tämän arvojemme mukaisesti. Meidän ei tarvitse hakea valtaa aggression tai pelon kautta. Voimme saavuttaa vaikutusvallan siksi, että olemme todiste vakaudesta. Se on uuden ajan suurvalta-asema — ja se on täysin saavutettavissa Suomelle.